

РЕШЕНИЕ

№ 1271

гр. Пловдив, 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VII СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Стефка Т. Михова

Членове: Борис Д. Илиев
Цвета Б. Борисова

при участието на секретаря Ангелинка Ил. Костадинова
като разгледа докладваното от Цвета Б. Борисова Въззивно гражданско дело
№ 20235300501740 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 2161 от 18.05.2020г., постановено по гр. д. № 7927 по описа за 2022г. на Районен съд Пловдив, с е отхвърлят исковете на „Уникредит Булбанк” АД, ЕИК 831919536, със седалище и адрес на управление в София, пл. Света Неделя № 7, да бъде признато за установено спрямо П. И. М., ЕГН *****, от Пловдив, ул. ***, че в отношенията между страните, дължи на „Уникредит Булбанк” АД, ЕИК 831919536, със седалище и адрес на управление в София, пл. Света Неделя № 7, плащане на следните суми по договор № 45 за кредитна карта за бизнес клиенти от 10.11.2017г.: 1 888.55 лв. - главница по договора за кредит, ведно със законната лихва върху нея, считано от 29.05.2020г. до окончателното ѝ изплащане; 120.00 лв. - разходи за уведомяване; 97.65 лв. – възнаградителна лихва за периода от 18.09.2018г. до 23.11.2018г., 446.17 лв. лихви за забава за периода от 24.11.2018г. до 27.05.2020г., за които суми е издадена заповед за незабавно изпълнение по частното дело № 5791/2020 год. по описа на Районен съд Пловдив, X гр. състав. Във въззивната жалба от „Уникредит Булбанк” АД се излагат оплаквания, че решението е неправилно и необосновано, постановено в противоречие с материалния и процесуалния закон, както и с трайната съдебна практика. Твърди се, че изводът на районния съд за това, че П. М. е поръчител, а не солидарен длъжник, противоречи на материалния акон – чл.101 от ЗЗД. Сочи се, че ответникът е поел общо задължение с кредитополучателя, а не акцесорно такова, тъй като същият е встъпил в дълг

по силата на договор между кредитополучателя и ответника. Поддържа се, че разпоредбата на чл.147 от ЗЗД е неприложима. Въззивникът моли да се отмени обжалваното решение, да се вземе предвид направеното от ответника признание на иска и да се постанови решение по чл.237, ал.2 от ГПК, като изцяло се уважат предявените искове. Претендират се направените пред въззивната инстанция разноски.

В срока по [чл. 263 от ГПК](#) е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемата страна П. И. М., чрез пълномощника по делото адвокат М. К.. Поддържа, че е налице договор за револвиращ банков заем и съгласно Общите условия „клиент може да бъде само юридическо лице, едноличен търговец или ведомство“, каквото качество не притежава ответникът. Възражава, че П. М. не е получил отпуснатия кредит и се явява само оправомощен държател. Твърди се, че единствено „МАРТРАНС-07“ ЕООД е усвоил кредита, поради което ответникът не е солидарен длъжник на самостоятелно основание. Сочи се, че е налице поръчителство, което обезпечава поетото задължение по процесния договор. Излагат се доводи за приложението на чл.147 от ЗЗД, както и за изтичането на съответния срок. Въззиваемият моли да се постанови решение, с което да се потвърди първоинстанционният акт. Претендира присъждането на съдебни разноски за въззивната инстанция.

Пловдивският окръжен съд, след като провери обжалвания съдебен акт съобразно правомощията си по [чл. 269 от ГПК](#), прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно [чл. 12 ГПК](#) и обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намери за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, изхожда от легитимирана страна и е насочена срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което се явява процесуално допустима.

При извършената служебна проверка на решението съобразно правомощията си по [чл. 269, изр. първо от ГПК](#) съдът намери, че същото е валидно и допустимо. Предвид горното и на основание [чл. 269, изр. 2 от ГПК](#) следва да бъде проверена правилността на решението съобразно посоченото в жалбата, както и при служебна проверка от въззивната инстанция за допуснато при постановяването му нарушение на императивни материалноправни норми.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с искове на „Уникредит Булбанк” против П. И. М. с правно основание чл. 422 от ГПК във връзка с чл. 240 от ЗЗД, чл. 79 и чл. 86 от ЗЗД, вр. с чл. 9 от ЗПК и чл. 138 от Закона за задълженията и договорите. Вземането произтича от договор № 45 за кредитна карта за бизнес клиенти, сключен на 10.11.2017г. между банката и "МАРТРАНС-07" ЕООД - като кредитополучател и ответника П. И. М. като солидарен длъжник. Съобразно договора банката предоставила кредит под формата на кредитен лимит в размер на 3 000.00 лв. (три хиляда лева), ползван чрез кредитна карта „VISA Business“, който бил ползван от кредитополучателя чрез кредитната карта. Дължима била и месечна лихва в размер на 1.35%, а минималната погасителна вноска била дължима до 15-то число на текущия месец, следващ периода на клиентските плащания. Крайният срок на погасяване на кредита бил 30.11.2019г. Солидарната отговорност между кредитополучателя "МАРТРАНС-07" ЕООД и ответника – солидарен длъжник П. И. М. към кредитора - ищец била поета съгласно чл.14.4 от договора за кредит, като изрично било договорено, че солидарният длъжник встъпва, на осн. чл.101 от ЗЗД и при условията на чл.121-127 от ЗЗД в задълженията на кредитополучателя по договора за кредит и се задължава да отговаря солидарно с него пред кредитора до окончателното им погасяване. Кредитополучателят "МАРТРАНС-07" ЕООД изпаднал в забава – обслужвал предоставения му кредит нередовно, като извършвал вноски не на падежа и не в необходимия размер. Вземането на банката било обявено за изцяло предсрочно изискуемо, с нарочни уведомления за предсрочна изискуемост. Уведомлението до ответника М. било връчено на 09.07.2019г., като му е дадена възможност за доброволно погасяване на задълженията, каквото не е осъществено. На 30.11.2019г. изтекъл и крайният срок за погасяване на кредитното задължение, определен в чл.4.4 от договора за кредит. На 29.05.2020г. ищецът подал заявление за издаване на заповед за плащане по чл.417 от ГПК до Районен съд – Пловдив, и по образуваното частно гражданско дело № 5791/2020г. на същия съд била издадена заповед № 2594 от 03.06.2020г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК. Длъжникът П. М. възразил в срок, поради което и от страна на банката е предявена установителната искова претенция.

В предоставения срок за отговор ответникът оспорва исковете като неоснователни по основание и размер. Тъй като не са внесени в срока по чл.632, ал.2 от ТЗ началните разноски по спряно производство по несъстоятелност срещу ищеца, същият е заличен с Решение 260045, постановено по т.д.516 по описа на Окръжен съд Пловдив за 2020г. Поради това, ответникът счита, че задължението по договора за кредитна карта се е погасило по силата на чл. 739 ал. 1 от Търговския закон . Съгласно чл.739, ал.2 от ТЗ неудовлетворените в производството по несъстоятелност вземания се погасяват освен в случаите по чл. 744, ал. 1 и в случаите, когато за

обезпечаване на неудовлетворените в производството по несъстоятелност вземания са учредени обезпечения от трети лица, като ответникът заявява, че става дума за реални обезпечения, каквото в случая не е налице.

С молба с вх. №33041/07.04.2023г. П. М. признава предявените иски на основание чл.237 от ГПК.

С обжалваното Решение № 2161 от 18.05.2020г., постановено по гр. д. № 7927 по описа за 2022г. на Районен съд Пловдив се отхвърлят исковете на „Уникредит Булбанк“ АД да бъде признато за установено спрямо П. И. М., че в отношенията между страните, дължи на „Уникредит Булбанк“ АД плащане на следните суми по договор № 45 за кредитна карта за бизнес клиенти от 10.11.2017г.: 1 888.55 лв. - главница по договора за кредит, ведно със законната лихва върху нея, считано от 29.05.2020г. до окончателното ѝ изплащане; 120.00 лв. - разходи за уведомяване; 97.65 лв. – възнаградителна лихва за периода от 18.09.2018г. до 23.11.2018г., 446.17 лв. лихви за забава за периода от 24.11.2018г. до 27.05.2020г., за които суми е издадена заповед за незабавно изпълнение по частното дело № 5791/2020 год. по описа на Районен съд Пловдив. Първоинстанционният съд приема, че независимо от признанието на исковете от ответника, съдът не може да се произнесе с решение по чл. 237 ал. 1 от ГПК, а следва да реши спора по общия ред на чл. 235 от същия кодекс. Мотивите са, че според определението на чл. II.2.4 от общите условия на договора „клиент,, може да бъде само юридическо лице , едноличен търговец или ведомство“. Ответникът се е задължил писмено по същия договор да отговаря с цялото си имущество за връщането на сумата, която не е получил – тя е преведена по сметката на кредитополучателя. Следователно, съществените елементи на договора между страните изпълват съдържанието на договор за поръчителство по смисъла на чл. 138 от Закона за задълженията и договорите , като М. има качеството на поръчител. Щом ответникът е поръчител, спрямо него е приложим срокът по чл. 147 от ЗЗД. Предсрочната изискуемост е обявена на 03.07.2019г. Заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение е подадено в съда на 29.05.2020г. , към която дата срокът по чл. 147 от ГПК е изтекъл спрямо поръчителя. Като преклузивен, този срок не може да бъде продължен, а пропускането му – санирано чрез отказ от същия след неговото изтичане, какъвто на практика резултат се постига чрез признанието на иска.

Не се спори и от представените писмени доказателства се установява, че на 10.11.2017г. в гр.Пловдив бил сключен между "МАРТРАНС-07" ЕООД, ЕИК 104697479 - като кредитополучател и ответника П. И. М., ЕГН ***** - като солидарен длъжник, договор № 45 за кредитна карта за бизнес клиенти. Съобразно договора банката предоставила кредит под формата на кредитен лимит в размер на 3 000.00 лв. (три хиляда лева), ползван чрез кредитна карта „VISA Business“, който бил ползван от кредитополучателя чрез кредитната карта. Дължима била и месечна лихва в размер на 1.35%, а минималната погасителна вноска била дължима до 15-то число на текущия месец, следващ периода на клиентските плащания. Крайния срок на погасяване на кредита бил 30.11.2019г.

Не е спорно и, че кредитополучателят "МАРТРАНС-07" ЕООД изпаднал в забава, като извършвал вноски не на падежа и не в необходимия размер. Вземането на банката е обявено за изцяло предсрочно изискуемо, с нарочни уведомления за предсрочна изискуемост. Уведомлението до ответника М. е връчено на 09.07.2019г., като му е дадена възможност за доброволно погасяване на задълженията, каквото не е осъществено. На 30.11.2019г. е изтекъл и крайният срок за погасяване на кредитното задължение.

Видно от приложеното частно гражданско дело № 5791/2020г. , на 29.05.2020г. въззивникът подал заявление за издаване на заповед за плащане по чл.417 от ГПК до Районен съд – Пловдив и била издадена заповед № 2594 от 03.06.2020г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК. Длъжникът П. М. възразил в срок.

Спорен пред настоящата инстанция е въпросът относно характера на отговорността на П. М. – дали той отговаря за собствен дълг солидарно с "МАРТРАНС-07" ЕООД за едно общо тяхно задължение като солидарен длъжник, или отговаря за чужд дълг като поръчител. В тази насока въззивният съд приема следното:

Видно от писмените доказателства по делото, въззиваемият П. М., се е подписал под сключения с „Уникредит Булбанк“ АД Договор №45/10.11.2017г. за Кредитна карта за бизнес клиенти като солидарен длъжник и това дава основание на въззивника ищец, да насочи иска си по чл. 422 от ГПК срещу него, като претендира признаване за установено на поетите задължения по сключения договор при условията на солидарна отговорност.

Следва да се има предвид, че солидарната отговорност е правна последица, която може да се породи от проявлението на различни

юридически факти. Когато неин източник е договор, същият може да бъде както каузален договор с множество страни, породил общ дълг, така и договор, обезпечаващ главен дълг, с друг източник - за встъпване в дълг, поръчителство, делкредере и др. /който друг договор може и да е инкорпориран в текста на договора, породил главния дълг/. Ето защо квалификацията "солидарен длъжник" е обща- тя не дава информация за същината и характеристиките на отговорността на длъжниците към кредитора, нито за източника на солидарността.

Квалификациите на правоотношението, давани от страните в самите договори и анексите към тях, сами по себе си не са определящи за неговата същност- важни са съдържателните уговорки, съгласието на страните и преследваната от тях цел. Съдът трябва служебно да установи вида на солидарната отговорност според основанията за нейното възникване, за да определи спецификата на конкретните облигационни отношения и действителното съдържание на постигнатото общо съгласие, тълкувайки договора съобразно критериите по чл. 20 от ЗЗДог - [Решение № 213 от 6.01.2017 г. на ВКС по гр. д. № 5864/2015 г., IV г. о., ГК.](#)

Когато съдът следи за отликите на поръчителството от общия режим на солидарността, анализът следва да се фокусира не към формалните, а към съдържателно-договорните различия. От практическа гледна точка е от значение да се открият такива отличителни белези, които да дадат възможност за ясно разграничаване на правните фигури на базата на съдържанието на договорите, въз основа на които те възникват. Различията следва да са такива, че съдът да може да квалифицира съответния договор само въз основа на съдържанието му /правата и задълженията на страните/, игнорирайки използваните от страните наименования и квалификации /както за всяка друга правна сделка/.

При солидарното съдлъжничество каузата произтича от самия общ договор, по който всеки длъжник е страна, поради което причината той да се задължи към кредитора е идентична с престационния резултат по този договор, дължим от кредитора на същия длъжник. По-конкретно това означава, че ако се касае за солидарна отговорност за заплащане на цена или възнаграждение, то солидарният съдлъжник следва да е и получател поне на част от насрещната престация на кредитора; ако се касае за солидарна отговорност за заплащане на наемни или лизингови вноски, то солидарният съдлъжник следва да е и наемател или лизингополучател по договора; ако се касае за солидарна отговорност за връщане на заем или кредит, то солидарният съдлъжник следва да е и заемател или кредитополучател по договора - [Решение № 213 от 6.01.2017 г. на ВКС по гр. д. № 5864/2015 г., IV г. о., ГК](#) и [Решение № 24 от 3.04.2013 г. на ВКС по т. д. № 998/2011 г., I т. о., ТК.](#)

Видно от приложения по делото [Договор №45](#) банката е [предоставила на Клиента кредитния лимит, който се достъпва и ползва чрез картата, както и чрез всяка допълнителна карта към картовата сметка. Вярно е, че според общите условия на договора „клиент“ може да бъде само юридическо лице, едноличен търговец или ведомство. В случая клиент, на](#)

чието име е открита сметката, е „МАРТРАНС-07“ ЕООД, но П. М. е оправомощен държател на карта, който получава достъп до предоставения по сметката кредитен лимит, респ. притежава достъп до така отпуснатите средства.

На следващо място, при поръчителството и встъпването в дълг каузата на поръчителя или встъпилия е различна спрямо каузата по договора, от който е възникнал главният дълг. Същата може да бъде или придобий.ето на друго насрещно вземане, по което кредиторът е длъжник /при възмезден договор за поръчителство или встъпване в дълг/, или, най-често, намерението на поръчителя или встъпилия да направи една безвъзмездна услуга на кредитора, като го удовлетвори вместо главния длъжник /при безвъзмезден договор за поръчителство или встъпване в дълг/. Същевременно, между поръчителството и встъпването в дълг е налице и следният отличаващ нюанс в целта /каузата/ на задължаването: при поръчителството ясно изразената цел е да се отговаря за чужд дълг /чл. 138 от ЗЗД/, докато при встъпването в дълг целта по-скоро е да се отговаря за дълга като за свой, и то - самостоятелно, а не акцесорно /аргумент и от чл. 101, изр. 3 от ЗЗД- за встъпването се прилагат общите правила за солидарността по чл. 121-127 от ЗЗД/. По тази причина по принцип встъпилият е в по-неблагоприятно положение в сравнение с това на поръчителя, т. е. неговата отговорност е по-тежка. Следва да се посочи и обстоятелството, че за разлика от солидарното съдлъжничество или заместването в дълг /или в правоотношение - чл. 102 от ЗЗД/, встъпилият не става страна по договора, от който е възникнал главният дълг, т. е. встъпването е само в задълженията, но не и в правата по същия. Ето защо той е в по-тежко положение и от обикновения солидарен съдлъжник, доколкото не може да упражни срещу кредитора никакви насрещни права, произтичащи от договора, породил главния дълг- например не може да прекрати, развали или унищожи същия /с такива права той разполага само по отношение на собствения си договор за встъпване в дълг/.

Настоящата инстанция счита възражението на жалбоподателя за встъпване в дълг от страна на П. М. за основателно. Съгласно чл.14.4 от процесния договор ответникът е встъпил на основание чл.101 от ЗЗД в изпълнението на задълженията на клиента, поради което следва да се приложат правилата за солидарност. Действително, не съществува пречка с подобно съглашение с кредитора да се уговори встъпване в дълг, стига намерението на страните да е недвусмислено изразено. С подписването на договора и общите условия към него, ясно е изразена целта на волеизявлението на П. М. - да отговаря за дълга като за свой. Така, по силата на чл.14.4 от договора, ответникът е поел самостоятелно задължение за изпълнение на процесния договор за кредит, като солидарен длъжник, наред с Клиента.

С оглед гореизложеното, в конкретния случай разпоредбите на чл.138-чл.148 от ЗЗД се явяват неприменими.

На следващо място, с Решение № 260045 от 14.02.2022 г. на ОС - Пловдив по т. д. № 516/2020 г. спряното производство по несъстоятелност спрямо "МАРТРАНС-07" ЕООД е прекратено и дружеството е заличено.

Съгласно чл.739, ал.1 от ТЗ непредявените в производството по несъстоятелност вземания и неупражнените права се погасяват. Ал.2 на същия член урежда изключения от това правило- освен в случаите по чл. 744, ал. 1 и в случаите, когато за обезпечаване на неудовлетворените в производството по несъстоятелност вземания са учредени обезпечения от трети лица. Наличието на лични обезпечения, учредени от трети лица (договорно или менителнично поръчителство, встъпване в дълг) не съставлява пречка за прекратяване на производството по несъстоятелност, тъй като заличаването на търговеца-главен длъжник, не препятства възможността за кредиторите му да се удовлетворят, тъй като вземанията им към солидарните съдлъжници не се погасяват. /Решение № 158 от 10.07.2018 г. на ВКС по т. д. № 2369/2017 г., I т. о., ТК. Следователно, вземането на банката-ищец срещу П. М. не е погасено на основание чл.739, ал.1 от ТЗ.

Спор пред въззивната инстанция не се повдига досежно размера на вземанията. Настоящата инстанция взема предвид и направеното признание на ответника по чл.237 от ГПК в първоинстанционното производство по отношение исковата претенция. Ето защо въззивната жалба следва да бъде уважена, а атакуваното решение – отменено.

При този изход на делото в полза на въззивника следва да се присъдят направените по делото разноси в общ размер от 224,35 лева – 111,05 лева по заповедното производство; 51,05 лева държавна такса за исковото производство пред първа инстанция; 62,25 лева държавна такса във въззивното производство.

Мотивиран от горното, Пловдивският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2161 от 18.05.2020г., постановено по гр. д. № 7927 по описа за 2022г. на Районен съд Пловдив, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че П. И. М., ЕГН *****, от Пловдив, ул. ***, дължи на „Уникредит Булбанк” АД, ЕИК 831919536, със седалище и адрес на управление в София, пл. Света Неделя № 7, плащане на следните суми по договор № 45 за кредитна карта за бизнес клиенти от 10.11.2017г.: 1 888.55 лв. - главница по договора за кредит, ведно със законната лихва върху нея, считано от 29.05.2020г. до окончателното ѝ изплащане; 120.00 лв. - разходи за уведомяване; 97.65 лв. – възнаградителна лихва за периода от 18.09.2018г. до 23.11.2018г., 446.17 лв. лихви за забава за периода от 24.11.2018г. до 27.05.2020г, за които суми е издадена заповед за незабавно изпълнение по чл.417 от ГПК по частното дело № 5791/2020 год. по описа на Районен съд Пловдив, X гр. състав.

ОСЪЖДА П. И. М., ЕГН *****, от Пловдив , ул. *** да заплати на „Уникредит Булбанк” АД, ЕИК 831919536, със седалище и адрес на управление в София, пл. Света Неделя № 7 сумата от 224,35 лева -разноски по делото.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____